

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Факультет гідрометеорології і екології
Кафедра агрометеорології та агроєкології

Силабус курсу
Землеробство та рослинництво
(вибіркова)

Обсяг	6 кредити ЄКТС, 180 годин
Семестр, рік	6 семестр, 3 рік навчання
Викладач	Барсукова Олена Анатоліївна, кандидат географічних наук, доцент
Кафедра	агрометеорології та агроєкології
Контактна інформація	lena5933@ukr.net
Місце проведення	вул. Львівська, буд. 15, НЛК №1, за розкладом
Консультації	вул. Львівська, буд. 15, НЛК №1, к. 231, щотижнево за розкладом
Форма підсумкового контролю	Залік

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами здійснюється через вказаний e-mail та очні зустрічі на консультаціях.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Землеробство та рослинництво» поєднує знання про раціональне використання землі, збереження та відтворення родючості ґрунту, регулювання водного, поживного, повітряного і теплового режимів ґрунту, сівозміни, обробіток ґрунту та технології вирощування сільськогосподарських культур.

Метою дисципліни є формування знань і умінь щодо раціонального використання земельних ресурсів, створення оптимальних умов росту і розвитку культурних рослин та проведення технологічних заходів для максимальної реалізації біологічного потенціалу урожайності сільськогосподарських культур.

Завдання дисципліни — сформувати цілісне уявлення про оптимальні умови росту і розвитку рослин за допомогою раціонального обробітку ґрунту, сівби та садіння сільськогосподарських культур, а також про сучасні технології їх вирощування.

ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ

Пререквізити: «Хімія», «Основи геохімії та ґрунтознавство».

Постреквізити: «Агрометеорологічні прогнози та розрахунки».

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен:

- знати фактори та умови життя культурних рослин, способи регулювання водного, повітряного, теплового та поживного режимів ґрунту; особливості росту і розвитку польових культур; сучасні прийоми і технології їх вирощування.
- знати класифікацію і принципи побудови сівозмін, місце культур у сівозміні, біологічні особливості бур'янів та заходи боротьби з ними.
- вміти застосовувати закони сучасного землеробства для покращення умов життя культурних рослин, складати схеми сівозмін, визначати екологічні й технологічні характеристики культур.
- вміти підбирати технологію вирощування та захисту сільськогосподарських культур.
- володіти навичками виконання розрахунків, аналізу отриманих результатів та складання технологічних схем вирощування культур.
- розробляти можливі варіанти мінімального агрокомплексу та сортової енергозберігаючої технології вирощування культури.

ОБСЯГ І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Загальний обсяг об'єднаного курсу — 6 кредитів ЄКТС (180 годин).

Орієнтовний розподіл для денної форми: лекції — 32 год., практичні заняття — 28 год., самостійна робота — 120 год. Для заочної форми: лекції — 16 год., практичні заняття — 12 год., самостійна робота — 152 год.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Зміст
1. Предмет, завдання та сучасний стан землеробства і рослинництва	Землеробство як наука. Особливості сільськогосподарського виробництва. Сучасний стан рослинницької галузі в Україні, проблеми, напрямки та перспективи розвитку.
2. Фактори й умови життя культурних рослин	Закони сучасного землеробства. Водний, повітряний, тепловий та поживний режими ґрунту і заходи їх регулювання.
3. Родючість ґрунту	Поняття про родючість та окультурення ґрунту. Фактори родючості, органічна речовина, агрофізичні фактори та регулювання родючості.
4. Бур'яни та заходи боротьби з ними	Біологічні особливості і класифікація бур'янів. Методи обліку забур'яненості, картування посівів, боротьба з бур'янами.
5. Сівозміни	Наукові основи сівозміни. Причини

	необхідності чергування сільськогосподарських культур. Розміщення парів і польових культур.
6. Обробіток ґрунту	Завдання та теоретичні основи обробітку. Прийоми і системи обробітку ґрунту. Обробіток під озимі культури. Сівба, садіння та післяпосівний обробіток.
7. Рослинництво як галузь сільськогосподарського виробництва	Основні напрями розвитку рослинництва, його значення, сучасний стан і перспективи.
8. Зернові культури	Загальна характеристика зернових хлібів I та II групи. Морфологічні особливості, ріст і розвиток озимих та ярих зернових культур.
9. Зернобобові культури	Горох, соя, люпин. Народногосподарське значення, морфологічні та біологічні особливості, технологія вирощування.
10. Коренеплоди та бульбоплоди	Цукровий буряк, картопля. Біологічні особливості, ріст і розвиток, технологія вирощування.
11. Олійні культури	Соняшник, ріпак, гірчиця та ефіроолійні культури. Біологічні особливості та технологія вирощування.
12. Прядивні культури	Льон-довгунець, коноплі, бавовник. Народногосподарське значення, морфологічні й біологічні особливості, технологія вирощування.
13. Кормові культури	Багаторічні та однорічні бобові трави. Значення, біологічні особливості та технологія вирощування.
14. Енергетичні культури	Верба, міскантус, павловнія, просо прутоподібне. Значення, біологічні особливості та технологія вирощування.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувачів, виконання розрахункових і практичних завдань, аналіз результатів, модульна контрольна робота.

ОЦІНЮВАННЯ

Форма підсумкового контролю — залік. Проведення контролю результатів навчання здійснюється відповідно до Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за 100-бальною системою.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

- Смага І. С., Черлінка В. Р., Дмитрук Ю. М. Землеробство. Фактори життя рослин і родючість ґрунту : навч. посіб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 128 с.
- Землеробство: підручник / І. Д. Примака, Л. В. Єзерковська та ін.; за заг. ред. І. Д. Примака. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2020. 578 с.
- Каленська С. М., Дмитришак М. Я., Мокрієнко В. А. та ін. Рослинництво з основами кормовиробництва та агрометеорології. Частина 1. Київ: Прінтеко, 2023. 610 с.
- Мазур В. А., Поліщук І. С., Телекало Н. В., Мордванюк М. О. Рослинництво: навч. посіб. Частина І. Вінниця: ТОВ «Друк», 2020. 352 с.
- Мазур В. А., Поліщук І. С., Телекало Н. В., Мордванюк М. О. Рослинництво: навч. посіб. Частина ІІ. Вінниця: ТОВ «Друк», 2020. 284 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- Наукова бібліотека Одеського національного університету — <http://lib.onu.edu.ua>
- Наукова періодика України — <http://www.nbuv.gov.ua/portal>
- Репозитарій ОДЕКУ — <http://www.eprints.library.odetu.edu.ua>
- Електронний навчальний курс дисципліни «Землеробство та рослинництво» — <http://dpt02s.odetu.edu.ua/course/view.php?id=101>

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання

У випадку пропуску заняття з поважних причин здобувач зобов'язаний виконати контрольну роботу або лабораторне завдання за відповідною темою у позанавчальний час за погодженням з викладачем. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності

Під час опанування навчальної дисципліни категорично не припускаються будь-які види порушень академічної доброчесності з боку як здобувачів вищої освіти, так і викладача. У разі виявлення та фіксації порушення академічної доброчесності до порушника застосовуються санкції, передбачені чинним законодавством України та внутрішніми нормативними документами Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

Політика щодо використання штучного інтелекту

В ході опанування цієї навчальної дисципліни забороняється оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних та інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної та навчальної діяльності, якщо це не дозволено умовами навчального завдання, а сам факт використання ШІ не зазначено в навчальному завданні чи супровідних матеріалах. Під час проходження підсумкового оцінювання використання ресурсів штучного інтелекту забороняється.

Поведінка в аудиторії

Здобувачі мають дотримуватися трудового розпорядку університету та факультету. Бажаною є ділова та творча атмосфера на лекціях і лабораторних заняттях. Під час контрольних заходів необхідно дотримуватися затверджених правил та підтримувати зосереджений стиль поведінки без зайвих розмов, відволікань і шуму.